

**Către Prim-ministrul Republicii Moldova
DI Pavel FILIP**

**Ministrul Justiției
DI Vladimir CEBOTARI**

**Copie: Ministrului sănătății
Dnei Ruxanda GLAVAN**

**Ministrului mediului
Dlui Valeriu MUNTEANU**

**Secretarului General al Guvernului
Dlui Tudor COPACI**

**Copie: Președintei Comisiei Parlamentare
Protecție socială, sănătate și familie
Dnei Oxana DOMENTI**

**Președintei Comisiei Parlamentare
Administrare publică, dezvoltare
regională, mediu și schimbări climatice
Dnei Elena BONDARENCO**

**Copie: The WHO Representative and Head of
Country Office
HAJRULAHOVIC, MR HARIS**

Cu referire la proiectul legii privind moratoriu asupra controlului de stat.

Stimate Doamnă Prim-ministru, Pavel FILIP,

Stimate Doamnă Ministru, Vladimir CEBOTARI,

Un grup de organizații din societatea civilă a examinat proiectul legii privind moratoriu asupra controlului de stat, elaborat de Ministerul Justiției și vine cu următoarele obiecții și propuneri asupra acestuia.

Scopul elaborării proiectului de Lege menționat este crearea condițiilor favorabile dezvoltării mediului de afaceri, fapt specificat expres în preambulul proiectului de Lege. Totodată considerăm că, odată cu elaborarea, aprobarea și implementarea acestui proiect urmează să se țină cont și de necesitatea protejării altor valori sociale nu mai puțin importante, cum sunt: protecția vieții și sănătății individuale, a sănătății publice și protecția mediului, a căror calitate contribuie nu doar la dezvoltarea mediului de afaceri, dar și la creșterea nivelului de trai a cetățeanului Republicii Moldova.

Astfel, considerăm că nu este oportună trecerea dintr-o extremă în alta, de la o situație a controalelor excesive și abuzive din partea organelor de stat abilitate cu funcții de control la lipsa totală a controlului de stat. Or, la etapa inițială a implementării moratoriului asupra controalelor de stat, considerăm oportună menținerea posibilității efectuării controalelor de stat în domeniul sănătății publice, activității farmaceutice și protecției mediului de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, Inspectoratul Farmaceutic și Inspectoratul Ecologic de Stat.

Prin urmare, propunem completarea alin.(2) art.1 din proiectul de Lege cu trei noi litere, care să prevadă posibilitatea efectuării controlului de stat, în continuare, de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, de către Inspectoratul Farmaceutic și Inspectoratul Ecologic de Stat.

În argumentarea acestei opinii expunem că:

- Nu a fost efectuată o analiză reală a impactului moratoriului controlului de stat întreprins de către cele trei servicii; nu este clar care vor fi consecințele lipsei quasi-totale de control în domeniul sănătății publice, farmaceutic și protecției mediului asupra sănătății populației și mediului înconjurător. Din păcate, datele statistice denotă faptul că numărul de încălcări comise în domeniile menționate este în creștere, dar și consecințele admiterii încălcărilor respective sunt din ce în ce mai drastice și care șochează opinia publică.
- Printre altele, conform art.86 din Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană *"Părțile își dezvoltă și își consolidează cooperarea în chestiuni legate de mediu, contribuind astfel la obiectivul pe termen lung privind dezvoltarea durabilă și ecologizarea economiei."*, iar conform art.113 și art.114 *"Părțile convin să își dezvolte cooperarea în domeniul sănătății publice pentru a ridica nivelul siguranței sănătății publice și al protecției sănătății umane ca o condiție prealabilă pentru dezvoltare durabilă și creștere economică"*, punerea în aplicare deplină și promptă a acordurilor internaționale în materie de sănătate, în special a Regulamentelor sanitare internaționale și a Convenției-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății privind controlul tutunului din 2003.". Moratoriu care se propune a fi instituit inclusiv în domeniu controalelor de stat efectuat de organele Serviciului de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, de către Inspectoratul Farmaceutic și de către Inspectoratul Ecologic de Stat, în condițiile lipsei unei evaluări a impactului, nu vine să garanteze o implementare a prevederilor art.83, art.113 și art.114 din Acord, ba dimpotrivă poate avea consecințe imprevizibile (inclusiv intoxicații în masă, plasarea pe piață a medicamentelor necalitative și ineficiente, epidemii, schilodiri, cazuri de deces și catastrofe ecologice).
- La 31 mai 2016 intră în vigoare modificările la Legea nr.278 din 14.12.2007 privind controlul tutunului în ceea ce privește protecția la expunerea asupra fumului de tutun și interzicerea fumatului în spații închise. Considerăm că la această etapă o lipsă a controlului de stat în domeniu poate reduce la zero eforturile statului și a societății civile pentru implementarea acestor modificări legislative.
- Considerăm că mecanismul ce se propune a fi instituit prin proiectul de Lege privind moratoriu asupra controlului de stat privind efectuarea controlului de stat în situații excepționale, care prevede că Ministerul Economiei este unicul organ de stat care se va expune asupra oportunității sau inoportunității efectuării controalelor în situații excepționale, în cazul când există un pericol iminent pentru viață, sănătate, ordine publică, securitate economică și mediu, este ineficient. Pericolul iminent presupune lipsa posibilității de a mai întocmi un demers conform tuturor rigorilor prevăzute la literele a) - g) din alin.(1) art. 2 din proiect, care să fie prezentat Ministerului Economiei și care **în aceeași zi** să se expună și respectiv să informeze organul de control despre posibilitatea sau imposibilitatea desfășurării controlului de stat. În același context, subliniem faptul că, cazurile de poluare a mediului, cazurile de intoxicație trebuie documentate, verificate și stopate imediat ce au loc, fără tergiversare, pentru a preveni impactul lor negativ, uneori și ireversibil, asupra calității mediului înconjurător și asupra sănătății populației.

În concluzie, reiterăm opinia că la o primă etapă de implementare a proiectului de Lege privind moratoriu asupra controlului de stat nu este oportună instituirea moratoriului asupra controalelor efectuate în domeniul **sănătății publice, activității farmaceutice, protecției mediului** în scopul garantării sănătății publice, individuale și protecției mediului. Este necesară evaluarea impactului instituirii moratoriului asupra controalelor de stat de către Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice, Inspectoratul Farmaceutic și Inspectoratul Ecologic de Stat în vederea

expunerii asupra oportunității acestuia pe viitor. Totodată, considerăm că este necesar de a efectua o analiză a executării Legii privind moratoriu asupra controlului de stat după primele 3 luni de acțiune a acestei legi în vederea stabilirii punctelor forte și a celor vulnerabile la implementarea acesteia, astfel ca să fie excluse eventualele erori pentru viitor.

Cu respect,

SEMNATARI:

Viorel SOLTAN, Director, Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate

Ina COȘERU, Președinte, Centrul Național de Mediu

Olga BÎTCĂ, Coordonator de proiecte CReDO, Presedinte Alianta Anticoruptie

Alecu RENIȚĂ, Mișcarea Ecologistă din Moldova

Iordanca-Rodica IORDANOV, Director Executiv, EcoContact / Centrul Aarhus pentru acces la informația de mediu și consultanță

Corneliu MĂRZA, Președinte, Asociația "ECOSFERA"

Petru BOTNARU, Președinte, ONG "Terra - 1530"

Natalia KRAVCIUK, Director Executiv, Centrul Republican „GUTTA CLUB”

Alexei ANDREEV, Președinte, Societatea Ecologica BIOTICA

Grigore MUSTEAȚĂ, Președinte, A.O. ”Colaborare”

Mihaela TABARCEA, membru Rețeaua Tinerilor Ecologiști

Lilia CURCHI, Director Executiv, Asociația Jurnaliștilor de Mediu și Turism Ecologic din Republica Moldova

Eugeniu GRAUR, Director Executiv, AO ”Certitudine”

Ioana BOBÎNĂ, Președinte, Asociația Femeilor pentru Protecția Mediului și Dezvoltare Durabilă

Natalia CIOBANU, Coordonator Platforma Națională de Mediu și Sănătate

Ion BESARAB, Președinte, Asociația Obștească "CUTEZĂTORUL"

Steliana BURLACU, ONG "Academia de Stiinte a Mediului"

Nicolae MOSCALU, Președinte, A.O. „Moștenitorii”

Gheorghe ȘOVA, Președinte, A.O. „Alianța între Generații”

Ilya TROMBITSKY, Președinte, Asociația Păstrătorilor râului Nistru „Eco-TIRAS”

Ivan ARTOMONOV, Director, Centrul Tehnologii Informationale si Analitice in promovarea antreprenoriatului, CTIA

Tatiana BUSUNCEAN, Director, Pro-Marshall

Veronica VARNIC, Manager de proiect, Institutul de Educatie Civica

Alexandru CUZNEȚOV, Președinte, Forța Tinerilor

Persoane de contact:

Ghenadie Țurcanu (079339764, e-mail: ghenadie.turcanu@pas.md);

Iuliana Cantaragiu (079812714, e-mail: iulinac@gmail.com); Olga Bîtcă (067590619, e-mail: bitcaolga@gmail.com).